

Teie 16.07.2013 nr

Meie 23.07.2013 nr 6-4/130940/1303285

Seisukoht vastuolu mittetuvastamise kohta Tallinna linna parkimistasu osas antava soodustuse arvestamise alused

Austatud []

Tänan Teid pöördumise eest, milles tõstatasite küsimuse Tallinna linna elanikule parkimistasu osas antava soodustuse arvestamise aluste põhiseaduspärasuse kohta. Täpsemalt selgitasite oma avalduses, et saite 25.03.2013 Tallinna elaniku maksusoodustusega parkimisloa, mille kehtivuse lõpuks oli märgitud 24.03.2014. Juunis 2013 müüsite oma korteri majas, mille juurde tänavale Te olite parkimisloa taotlenud. Seetõttu ei vajanud Te enam kõnealust parkimisluba. 01.07.2013 pöördusite Tallinna Linnavalitsuse poole sooviga lõpetada parkimisloa kehtivus ning saada tagasi parkimistasu, mis oli ette makstud perioodi 01.07.2013–24.03.2014 eest. Tallinna Transpordiamet teatas vastusena Teie avaldusele, et tuginedes Tallinna Linnavolikogu 20.12.2012 määruse nr 30 "Tallinna avalik tasuline parkimisala ja parkimistasu" § 11 lõikele 11, ei tagastata Teile n-ö ette makstud parkimistasu. Küsisite, kas selline kord rikub Teie põhiõigusi.

Teatan Teile, et olen Teie avalduse läbi vaadanud, kuid ma ei tuvastanud, et Tallinna Linnavolikogu 20.12.2012 määruse nr 30 "Tallinna avalik tasuline parkimisala ja parkimistasu" § 11 lg 11, mis sätestab, et elaniku maksusoodustuse kehtetuks tunnistamise või kehtivuse kaotamise korral parkimistasu ei tagastata, oleks vastuolus põhiseadusega. Alljärgnevalt põhjendan oma seisukohta.

Kõigepealt sooviksin ära märkida, et alates 2003. aastast ei peeta parkimistasu tasuks teenuse osutamise eest. Tegemist on ühe kohaliku maksu liigiga, mille eesmärgiks on piiratud avaliku ressursi mõistlik kasutamine, mitte teenuse osutamine.¹

Põhiseaduse § 157 lg 2 järgi on kohalikul omavalitsusel seaduse alusel õigus kehtestada ja koguda makse ning panna peale koormisi. Lubatud kohalike maksude liigid ja sisu sätestab

¹ Selline seadusandja valik põhineb paljuski riigikohtunik Uno Lõhmuse, Tõnu Antoni, Eerik Kergandbergi, Jüri Põllu, Ants Kulli ning Harri Salmanni eriarvamustel 07.12.2001 Riigikohtu üldkogu tehtud otsusele nr 3-1-1-27-01, kus kohus oli asunud seisukohale, et parkimistasu peab lugema avalik-õiguslikuks teenustasuks. – L. Lehis. Maksuõigus. Tallinn, 2012, lk 383; L. Lehis. Eesti maksuseaduste kommentaarid 2013. Tartu, 2013, lk 425. Vt ka viidatud riigikohtunike eriarvamusi Riigikohtu veebilehelt http://www.nc.ee/?id=11&tekst=RK/3-1-1-27-01.

kohalike maksude seadus.² Üheks lubatud kohaliku maksu liigiks on kohalike maksude seaduse (edaspidi *KoMS*) § 5 p 10 järgi parkimistasu. Selle kehtestamise otsustab kohalik omavalitsus.

KoMS § 2 lg 1 esimese lause järgi on valla- või linnavolikogul õigus anda määrusi kohalike maksude kehtestamiseks (edaspidi *maksumäärus*). Vastavalt KoMS § 4 lõikele 1 peab maksumäärus sisaldama muu hulgas andmeid võimalike maksusoodustuste ja nende andmise korra kohta. Ei KoMS § 14¹ ega liiklusseadus, millega seadusandja saaks täpsustada parkimistasu kui kohaliku maksu kehtestamise üksikasju, sätesta kohalikule omavalitsusele piiranguid maksusoodustuse andmise osas. See tähendab, et kohaliku omavalitsuse volikogul on küllaltki lai kaalutlusruum otsustamisel, kas, kellele ja millistel tingimustel anda parkimistasu osas soodustust ning milliseks kujundada maksusoodustuse andmise või arvestamise kord. Sellest tulenevalt ei saa minu hinnangul Tallinna Linnavolikogule ette heita, et ta on otsustanud, et parkimistasu osas maksusoodustuse andmisel eeldatakse soodustingimustel parkimisluba kasutamist terve aasta jooksul, ning ei hinnata, kas see tegelikult nii ka on.

Näen, et sellise otsuse tegemise üheks põhjuseks võis olla vajadus tagada linnaelanikele parkimistasu soodustuste andmise süsteemi administreerimise lihtsus. Kuigi üksikisiku seisukohalt võib see argument tunduda väheoluline, ei saa seda siiski alahinnata. Ka Riigikohus on asunud seisukohale, et süsteemi administreerimise lihtsus on legitiimne eesmärk, mis võib õigustada isikute põhiõiguste riivet.³ Lisaks sooviksin juhtida Teie tähelepanu asjaolule, et ka muude maksude ja maksusoodustuste puhul kasutatakse parkimistasu soodustustega sarnaseid lihtsustusi. Nii näiteks sätestab maamaksuseaduse § 8 lg 1, et maamaksukohustus tekib jooksva aasta 1. jaanuaril ja maksuteade väljastatakse isikule, kes 1. jaanuari seisuga on kinnistusraamatu andmete kohaselt kinnisasja omanik, hoonestaja või kasutusvaldaja. See tähendab, et kui ka isik müüb temale kuuluva maatüki 2014. aasta 3. jaanuaril, peab ta maamaksu tasuma ikka terve 2014. aasta eest, hoolimata sellest, et tegelikult ei ole ta terve aasta maa omanik.

Tulenevalt sellest olen ma seisukohal, et Tallinna Linnavolikogu 20.12.2012 määruse nr 30 "Tallinna avalik tasuline parkimisala ja parkimistasu" § 11 lg 11 ei ole vastuolus põhiseadusega ega riku põhiõigusi. Selle tõdemusega lõpetan ma Teie avalduse menetlemise.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Hent Kalmo õiguskantsleri asetäitja-nõunik õiguskantsleri volitusel

Olga Lavrova 693 8404 Olga.Lavrova@oiguskantsler.ee

² L. Lehis. Eesti maksuseaduste kommentaarid 2013. Tartu, 2013, lk 421.

³ Vt nt Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi 27.12.2011 otsus asjas nr 3-4-1-23-11, p 60.